

AFFALDVARME AARHUS
Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

DIT AFFALD GØR EN FORSKEL

Sådan går det
med at sortere
affald

Masser af tips
til at sortere
mere

Se hvordan du
sorterer dit affald

I er kommet FLOT fra start

For et år siden gik alle i Aarhus Kommune i gang med at sortere glas, plast og metal samt papir og småt pap. Men hvordan er det gået?

Henrik Gran, skraldemand i Aarhus syd og Aarhus nord:

– Det går rigtig godt for jer med at sortere korrekt. Når jeg tjekker spandene, er affaldet oftere og oftere sorteret rigtigt. Hvis ikke, giver jeg altid folk en chance og afleverer en seddel om, at det ikke var sorteret korrekt. Så er det som regel rigtigt næste gang.

Hvad kan blive bedre?

Det største problem er det bløde plast. Folk putter glas, plast og metal i plastikposer. Det fungerer ikke, når affaldet går videre i processen.

Bünyamin Simsek, rådmænd, Teknik og Miljø, Aarhus Kommune:

– Jeg er imponeret over, hvor gode I er til at sortere jeres affald. Det gør virkelig en forskel, når vi genanvender frem for at trække på vores begrænsede, naturlige ressourcer. Det sender også et helt klart signal til mig og mine kolleger i byrådet om, at vi skal lægge os i selen for, at Aarhus Kommune bliver endnu bedre.

Hvad kan blive bedre?

Vi skal have flere til at sortere. Aarhus Kommunes egne institutioner skal sortere. Det arbejder vi målrettet på. Vi skal også understøtte, at virksomhederne i kommunen bliver endnu bedre til at undgå at skabe affald, og som kommune skal vi blive endnu dygtigere til at genbruge materialer.

Lene van der Raad, chef for Genbrug og Energi, Teknik og Miljø, Aarhus Kommune:

– Det går godt med affaldssorteringen, og vi oplever, at I har taget godt imod den nye ordning. I sorterer omtrent den mængde, vi havde forventet på nuværende tidspunkt.

Hvad kan blive bedre?

Selv om I har sorteret i over et år, så er ordningen stadig ung, og vi ved, at der stadig er en del af jer, der har brug for et sidste lille puf for at komme i gang.

Bjørn Stender, direktør, Dansk Affald, sorteringsanlæg til glas, plast og metal:

– Vi har modtaget jeres glas, plast og metal fra midtbyen i to år og det seneste år fra hele kommunen. I klarer det flot. Vi kan se, I gør jer umage i køkkenet, og I smider ikke alt muligt uvedkommende i sorteringsbeholderen udenfor. Det er ikke til at se, at I nærmest lige er gået i gang med at affaldssortere.

Hvad kan blive bedre?

Plastikposer og anden blød plast må ikke komme i plast. Det bruger vi altså lang tid på at sortere fra. Ellers vikler det sig ind i maskineriet og i det andet affald.

Så meget GLAS, PLAST OG METAL har hver husstand i gennemsnit sorteret på et år.*

Så meget PAPIR OG SMÅT PAP har hver husstand i gennemsnit sorteret på et år.*

* standard-husstand, målt fra november 2017 til oktober 2018

Baller af plast

Dit sorterede plast samles i baller som disse. Hver måned ryger ca. 70–80 plastballer fra Aarhus Kommune videre til genanvendelse. Det svarer til mellem 9 og 11 elefanter. Genanvendt plast bliver blandt andet til bøjler, stabelkasser og plastkasser til butikernes frugt.

Det batter, når **ALLE** gør det!

Et sorteringsanlæg skiller dit glas, plast og metal fra hinanden, så det kan blive til nye ting. Det samme gælder for papir og småt pap. Og når du og andre aarhusianere sorterer, bliver det til en hel del.

Nye glasflasker

Dit glas rejser til Næstved, hvor det bliver brugt i produktionen af nye syltetøjsglas og flasker. Det sparer masser af energi og råstoffer frem for kun at bruge nyt glas.

Alu kan bruges igen og igen

Dit sorterede aluminium presses sammen i kuber som denne. Hver måned bliver det i Aarhus Kommune til 500–550 kuber, som bliver til nye produkter. Det giver god mening, for metallet kan ikke brænde, og det tager mere end 500 år for naturen at nedbryde en aluminiumsdåse.

Gammelt papir i hænderne

Dit gamle papir bliver til nyt papir – for eksempel den folder, du sidder med i hånden lige nu.

Papkasser får nyt liv

Hver måned kører cirka 38 store lastbiler fra Aarhus Kommune af sted med papir og pap til sortering i Tilst. Et ton genbrugspap sparer 2 ton CO₂ i forhold til at lave nyt pap.

**200 PANDER
OM DAGEN**

93 aluminiumsdåser kan blive til en ny stegepande. Det betyder, at du og alle andre i Aarhus Kommune samler nok aluminium til at lave ca. 200 stegepander om dagen.

1 Tøm plastikposen

En plastikpose er praktisk til dit sorterede affald indenfor, men noget rigtigt bras i affaldsbeholderen udenfor. Anlægget, der sorterer dit affald, kan ikke sprætte posen op. Så havner pose og dit fint sorterede affald i restaffald. **Derfor:** Tøm plastikposen i din beholder. Brug posen igen. Hvis den er beskidt, skal den i restaffald.

7 tips

Sådan får du mere ud af dit affald

2

Tøm emballagen

Der må ikke være madrester og andet smask i dit glas, plast og metal. Det gør det sværere at bruge til nye produkter. Tøm emballagerne og giv dem et kort skyl i vand, hvis der stadig sidder rester tilbage.

3

Skrue låget af

Låg og emballage er ofte forskelligt materiale og skal ende i hver sin bunke på sorteringsanlægget. Derfor skal du skrue låget af, inden du putter det i beholderen.

4

Skab mere plads til glas, plast og metal

– Hop på øl- og sodavandsdåser uden pant, så fylder de ikke så meget i beholderen, og der er plads til mere glas, plast og metal.

f Tip fra Facebook:
Birte Højholdt, Egå

5

Spar vand, når du skyller affald

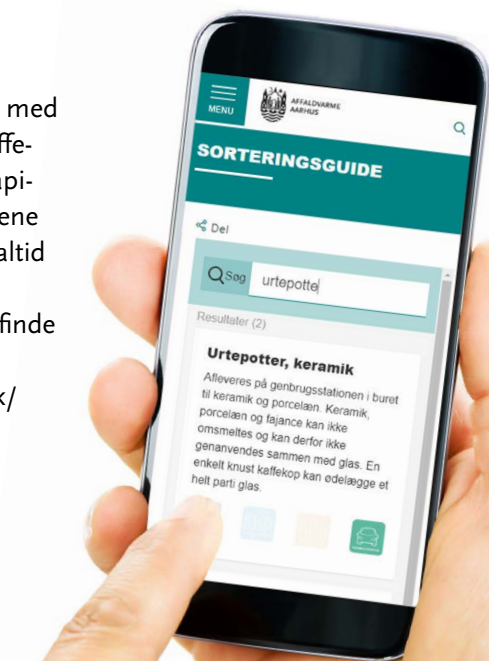
– Når jeg laver mad, samler jeg glas, plast og metal i håndvasken. Når jeg så vasker hænder eller skyller grøntsager undervejs i madlavningen, samler vandet sig i glas, plastikbøtter og dåser, og jeg behøver ikke bruge rent vand på at skylle tingene.

f Tip fra Facebook:
Line Rohde Brandes
Andreassen, Viby

6

Slå affald op

Hvordan var det nu med tandpastatuben, kaffekapslerne og sølvpapiret? Når spørgsmålene melder sig, kan du altid slå op i den digitale sorteringsguide og finde svaret.
www.affaldvarme.dk/sorteringsguide

7

Vokset ud af spanden?

Er du blevet så sej til at sortere, at du mangler plads i din to-delte beholder til glas, plast og metal samt papir og småt pap, kan du få den ombyttet til to beholdere mod et gebyr. Kontakt KundeserviceAffald på kundeserviceaffald@aarhus.dk eller på 8940 1600.

f Få flere tips på:
Sortér Mer' Aarhus

Gør det nemt at sortere

Vil du gerne sortere dit affald mere, men har ikke plads under køkkenvasken? Så får du her inspiration til, hvordan du kan indrette smarte løsninger i dit køkken, din gang eller dit bryggers.

- ▼ En trækasse passer perfekt til at sortere affald. Sæt hjul under og gør det nemt at gøre rent. Du kan bruge flere trækasser eller kombinere med en plastspand.

Inspiration
Så godt kan det se ud at sortere affald

- ▲ Bor du småt, er det praktisk med plastiknet på knagerne i entreen, bryggerset eller på bagsiden af en dør. Vælg én pose til papir og pap og én pose til glas, plast og metal. Det er praktisk at tage det med ud ad døren, når du går.

- ▲ Du kan også stable plastkasser, som kan klappes helt sammen. Her er den ene side klappet op, så man nemt kan lægge aviser og pap ind i kassen. Du kan også have dem stablet i et skab.

- ◀ Affaldsspande på gulvet er gode til sortering. Klistermærker gør det lettere at putte det rigtige affald i den rigtige spand.

- ◀ Entréen er et oplagt sted at få plads til sortering af dit affald. Her hænger to affaldsspande på væggen. De er smarte, fordi du kan bære affaldet ud i dem.
- ▼ Hæng skokasser op i entreen. Der er både plads til sko og affaldssortering. Du kan sætte en pose indeni, som gør det nemt at tage affaldet med.

Sådan sorterer du dit affald

I Aarhus Kommune skal du sortere dit affald i fire typer. Sortér affaldet hjemme hos dig og aflever det i affaldsbeholderne, der hvor du bor. Aflever glas, plast og metal sammen og læg det løst i beholderen. Det samme gælder for papir og småt pap.

Glas, plast og metal

Papir og småt pap

Batterier

Restaffald

Her afleverer du dit sorterede affald

Nedgravede beholdere

Kuber

Almindelige beholdere

Store beholdere

GLAS

+ JA TAK

- Glasflasker
- Syltetøjsglas
- Konservesglas
- Glasskår

÷ NEJ TAK

- Keramik
- Porcelæn
- Elpærer
- Ildfaste glas og fade

**Tøm
glasset**
Det skal
være fri for
rester

HVA' SÅ MED?

- Keramik, porcelæn og ildfaste fade skal du aflevere på genbrugsstationen eller bestille stor-skraldsbilen. Problemet er, at glas og keramik ikke smelter ved samme temperatur, så keramik ødelægger det omsmeltede glas.
- **Aflever dine elpærer** på genbrugsstationen eller REUSE. De kan indeholde miljøskadelige stoffer.

Omsmeltet glas sparer energi

Det kræver syv gange så meget energi at skabe nyt glas af flodsand som at genanvende glas. Når du har afleveret glas til genanvendelse, bliver noget til nyt glas, og noget bliver til glasuld til at isolere huse.

HÅRD PLAST

+ JA TAK

- Plastflasker
- Plastbøtter
- Plastdunke
- Plastlåg
- Plastbakker

÷ NEJ TAK

- Blød plast
- Emballage fra kemikalier og maling
- Flamingo
- Sammensatte produkter
- Bionedbrydelig plast
- Komposterbar plast

Fjern
madrester

HVA' SÅ MED?

- **Emballage**, der er sammensat af plast og andet materiale, så du ikke kan skille det ad, skal i restaffald.
- **Flasker til kemikalier** med børnesikret lås skal du aflevere på genbrugsstationen som farligt affald eller bestille storskralsbilen.
- **Bionedbrydelig- og komposterbar plast** kan ikke genanvendes sammen med anden plast.

Plast stammer fra olie

For at lave 1 kilo nyt plast skal der bruges 2 liter olie. Så når du sorterer dit plast fra til genanvendelse, er du med til at spare olie, energi og CO₂.

Blød plast til genbrugsstationen

Blød plast må ikke komme i affaldsbeholderen til glas, plast og metal. I stedet kan du samle det i poser og aflevere det til genanvendelse på genbrugsstationen eller bestille storskraldsbilen.

Blød plast giver bøvl

– Der er godt nok meget blød plast. Mange plastikposer, lange plastfolier, bobleplast og den slags. Sådan siger Adrian, der har fingrene i meget af dit affald. Han arbejder hos Dansk Affald i Vojens, hvor et stort sorteringsanlæg skiller glas, plast og metal fra hinanden.

Inden affaldet kommer ind i sorteringsmaskinen, tager Adrian det affald, der er havnet forkert, væk. Blandt andet det bløde plast. Det vikler sig ind i både sorteringsanlægget og det andet affald, så hele maskineriet går i stå.

HVAD ER 'BLØD PLAST'?

Blød plast er tynd plastikindpakning. Blød plast kan krølles sammen eller bindes knude på.

- Plastikposer
- Bobleplast
- Plastikposer fra brød og frugt
- Lang plastikfolie fra møbler og byggematerialer

METAL

+ JA TAK

- Øldåser
- Sodavandsdåser
- Konservesdåser
- Metallåg
- Foliebakker
- Kapsler
- Sølvpapir

÷ NEJ TAK

- Spraydåser
- Batterier
- Malingbøtter

Fjern
madrester
fra metallet

HVA' SÅ MED?

- **Drivgassen** og indholdet af spraydåsen kan være skadeligt for miljøet, derfor skal alle spraydåser behandles som farligt affald på genbrugsstationen.
- **Store stykker metal** som et cykelstel eller et knækket haveredskab skal du aflevere på genbrugsstationen eller bestille storskraldsbilen.

Genanvendelse gavner

Ved at genanvende jern sparer vi mere end 50% af den energi, vi skulle have brugt, hvis jernet blev hentet i naturen. For aluminiums vedkommende er det tal helt oppe på 95%.

BATTERIER

+ JA TAK

- Husholdningsbatterier
- Knapcelle batterier
- Genopladelige batterier
- Batterier fra legetøj
- Batterier fra høreapparater

+ NEJ TAK

- Bilbatterier
- Batterier fra elcykler
- Computerbatterier
- Powerbanks
- Store batterier fra el-værktøj

Her kan du aflevere dine almindelige batterier

HVA' SÅ MED?

Store batterier, som f.eks. det fra din bil eller din computer, skal du aflevere på genbrugsstationen.

Råstofferne kan bruges igen

Batterier er farligt affald, fordi de indeholder tungmetaller, som kan gøre skade på både mennesker og miljø. Men det gode er, at dine batterier kan genanvendes. Råstofferne jern, litium, mangan og tungmetaller trækkes ud og bruges i nye produkter.

PAPIR

+ JA TAK

- Aviser
- Ugeblade
- Reklamer
- Magasiner
- Bøger

÷ NEJ TAK

- Beskidt og vådt papir
- Snor

Papiret
skal være
rent og
tørt

HVA' SÅ MED?

Har du beskidt eller vådt papir og pap, skal det i **restaffald**. Fibrene i papiret nedbrydes af bakterier, når det bliver vådt, så det ikke kan genanvendes.

Lad træerne stå

Når skraldebilen har hentet papir og pap, sorterer en maskine papir og pap i hver sin bunke, så det kan genanvendes. Når du genanvender pap og papir, er du med til at spare energi, vand, kemikalier og cellulosefibre fra træ.

SMÅT PAP

+ JA TAK

- Papæsker
- Æggebakker
- Paprør
- Papbakker
- Papstykker

÷ NEJ TAK

- Beskidte pizzabakker
- Pap fra take away
- Mælkekartoner
- Juicekartoner
- Pap med plastik omkring

Pappet
skal være
rent og
tørt

HVA' SÅ MED?

- **Brugte pizzabakker** og andet pap med mad og madrester skal i restaffald. Resterne fra olien og maden ødelægger pappet.
- **Mælke- og juicekartoner** skal også i restaffald. Indersiden af pappet er lavet af plastik for at holde på væskerne.

Dit pap har syv liv

Den værdifulde råvare i pap er træets cellulosefibre, som kan bruges igen og igen. Faktisk op til hele syv gange. Hvis fibrene udsættes for vand og fugt går de i opløsning, så derfor skal dit pap være tørt.

RESTAFFALD

+ JA TAK

- Mælkekartoner
- Smørbakker
- Husholdningsfilm
- Madaffald
- Hygiejneaffald
- Tuber
- Chipsposer
- Pizzabakker

Slå knude
på posen

NÅR DU HAR SORTERET

Restaffald er alt det, du ikke kan aflevere til genanvendelse i din beholder, til storskrald eller på genbrugsstationen.

Dit restaffald bliver til varme og strøm

Dit restaffald køres til affaldsenergianlægget i Lisbjerg. Store ovne energiudnytter restaffaldet, og så bliver det til fjernvarme for cirka 35.000 husstande i Aarhus-området. Noget af energien bliver også til strøm.

HVAD MED DET ANDET AFFALD?

Genbrugsstationen

Affald, som du ikke kan aflevere til genanvendelse tæt på din bolig, kan du aflevere på en af de seks genbrugsstationer i Aarhus Kommune.

Her kan du for eksempel aflevere store papstykker, blød plast, flamingo og farligt affald. Du kan også aflevere ting til genbrug eller velgørenhed.

Hele 88% af alt det affald du og andre aarhusianere afleverer på genbrugsstationerne, bliver genanvendt.

Åbningstider

Mandag–fredag: kl. 7–18

Lørdag, søndag og helligdage: kl. 10–17

Lukket:

24., 25., 26. og 31. december og 1. januar.

Find din genbrugsstation:

www.affaldvarme.dk/genbrugsstationer

Bestil storskraldsbilen

Når du på forhånd har bestilt tid til afhentning af storskrald, kan du få hentet storskrald ved din hoveddør. Bestil på www.affaldvarme.dk/storskrald

Bor du et sted, hvor I har egen storskraldsordning, skal du naturligvis bruge den.

+ JA TAK

- Stort pap
- Blød plast
- Hårde hvidevarer
- Møbler
- Jern og metal, f.eks. gryder, grill og haveredskaber
- Elektronikaffald, f.eks. fjernsyn, mobiltelefon, stavblender
- PVC-plast, f.eks. badebolde og gummistøvler
- Maling, lak og lim
- Spraydåser
- Cykler

Simon Juul, Højbjerg:
– Det er blevet meget nemmere at gøre noget godt for miljøet, når beholderen til affaldssortering er lige udenfor døren.

Jon og Gustav Bæk Bomme, Åbyhøj:
– Det føles godt at sortere, og det er hurtigt blevet en naturlig del af dagligdagen.

Lars Friis Esmarch, Hasle:
– Jeg er vild med at sortere, så jeg synes, det er fantastisk, at vi kan sortere mere herhjemme.

Ditte Toft Juste, Viby J:
– Det giver mig god samvittighed at sortere mit affald.

AFFALDVARME AARHUS
Teknik og Miljø
Aarhus Kommune

Denne folder er trykt på 100% genbrugspapir
Udgivet januar 2019

Sortér Mer' Aarhus
www.affaldvarme.dk/sortering